

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

FREDERIK G.S. WINDING
1854-1919
Fra Fattigdreng til Rigmand

Michael Vinding, dr.phil.

Frederik Gjentor Sophus (FGS) Winding blev født som fattigdreng og døde som rigmand. Til trods for den eventyrlige rejse fra fattigdom til rigdom havde han og hustruen Petrea megen modgang i livet: da FGS 65 år gammel døde i 1919 var seks af parrets syv børn allerede døde – bl.a. deres eneste søn, der døde som spæd. Da Petrea døde i 1935 var også den sidste datter afgået ved døden. Kun to børnebørn overlevede dem.¹

EN HÅRD UNGDOM

FGS blev født 1. januar 1854 på Aarup Møllemark (Gammelby), vest for Stouby, mellem Vejle og Horsens. Hans far, Peder Christian Winding, 1808-1880, formodes at have arbejdet der som snedker – muligvis på teglværket Aarup Møllemark.² Familien flyttede senere nogle km østpå til Vrigsted. Til sidst bosatte forældrene sig i Brå længere nordpå, hvor de senere døde.

¹ Artiklen bygger på forskellige kilder: *Stamtavle over Den Vindingske Slægt MDIX-MCMXXV*, ukendt forfatter, København 1926 (herefter *Stamtavlen*); folketællinger og kirkebøger; nevøen Michael Windings dagbogsoptegnelser; en lille pamflet (ukendt dato, men tidligst 1919) hvor Kristen Lange kort beskriver FSGs forhold til Vrigsted Højskole; og endelig optegnelser i forbindelse med FSGs familiegravsted. Jeg har desværre ikke set optegnelser, breve, og billeder stammende fra FGS og hans spændende rejser, bortset billedet af ham i denne artikel, som han gav til sin nevø Michael Winding. Således bør denne artikel betragtes som præliminære noter.

² For Peder Christian Winding (PCW), se M. Vinding, *Peder Christian Winding, d. 1880, Snedkeren fra Braa*, under forberedelse. Ifølge J. C. L. Lengnick, 1841-1865, *Genealogier over adelige og borgerlige Familier*, 2. Samling, Bind 3, 'Familien Winding' og 'Supplement til 'Familien Winding'', var PCW snedkermester i Hjørring. For PCWs far, Poul Colding Winding, 1780-1864, snedkermester i Aalborg og farfaren, Poul Winding, 1733-1798, provst, Vesterbølle, se M. Vinding, 2021, *Provst Poul Winding, 1733-1798, Hans Liv og Slægtninge*.

FGS' forældre, snedker Peder Christian Winding, 1808-1880, og Ellen Marie, 1819-1889. Fotografii dateret 1878.

FGS kom ud at tjene i 1867 i en alder af blot 13 år. I 1872 som 18-årig i murerlære i Aarhus. I 1873 og 1874 i to vinterhalvår elev på Vrigsted Folkehøjskole, hvor hans ældre bror, Hans Pedersen Winding, havde været i 1870 og 1871. 1874 murersvend i Nyborg inden han samme efterår som 20-årig kom til København; han siges at have måtte låne pengene til rejsen.³

³ Lange, *op. cit.*

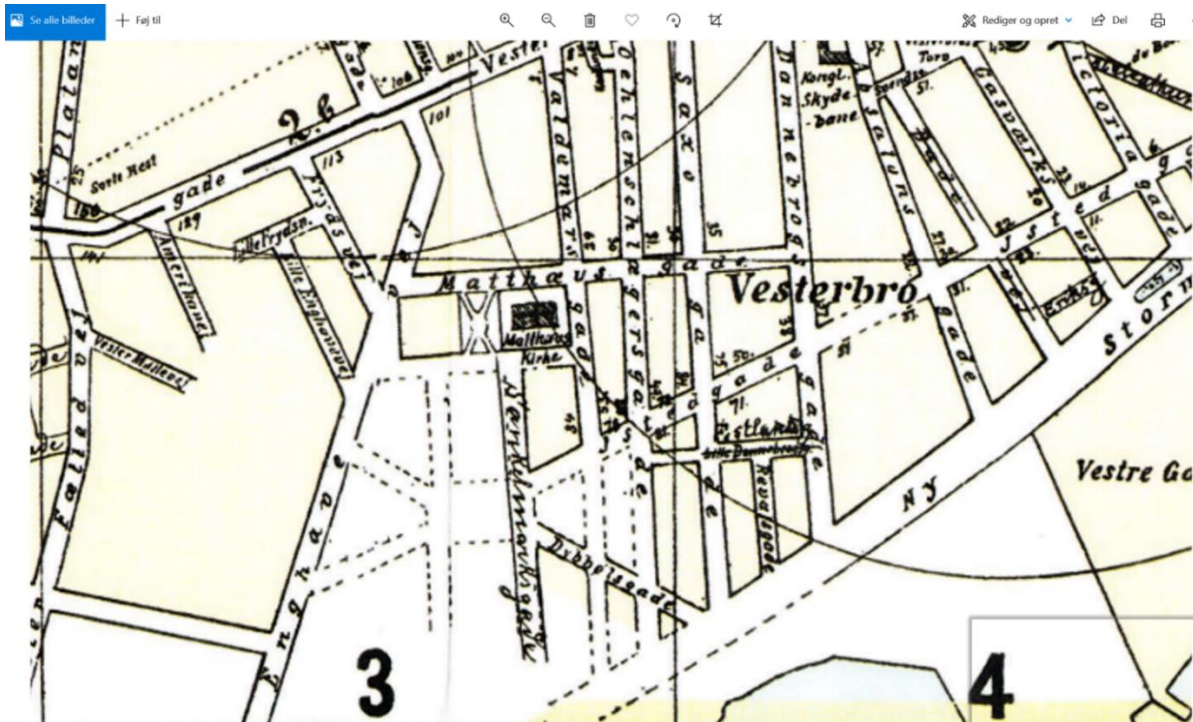
FGS foran sine forældres hjem i Brå. Huset, som lå mellem Dalbyvej 1 og Dalbyvej 3, eksisterer ikke mere. Årstal ukendt, måske 1916 i forbindelse med FGS' besøg på egnen, måske under et tidligere besøg. Bemærk FGS' elegante påklædning og hat. Kilde: Stenderup Sogns Lokalarkiv, Arkivdk⁴

MURERMESTER I KØBENHAVN

I sommeren 1876 blev FGS som 22-årig gift med den kun 17-årige Petrea Johanne Magdalene Meyer (1859-1935). Petrea, født i København, datter af murer Christian Meyer og hustru Mariane Madsen Dybdahl (1832-1912).

FGS og Petrea boede efter brylluppet i Danmarksgade, en sidegade ved starten af Gammel Kongevej. Gaden var anlagt i 1835-55 og fik navnet Ørstedsgade, men senere blev gaden omdøbt da den var berygtet pga. prostitution.

⁴ I beskrivelsen af billedet (B325) skriver lokalarkivet, at den sidste beboer i huset var Windings mor [Ellen Marie, død 1889]. Endvidere, at murermester F.G.F. [fej] – skulle være FGS] Winding var født i Brå. Det er ukorrekt: som nævnt ovenfor blev han født på Aarup Møllemark. Lokalarkivet daterer billedet til c. år 1900.

Istedgade kvarteret 1888. FGS byggede bl.a. ejendommene i parcellen i midten af kortet mellem Oehlenschlægersgade i øst og Valdemarsgade i vest, og Istedgade i nord og Dybbølsgade i syd. De nordlige ejendomme blev senere købt af hans nevø, Michael Winding, der havde sin forretning, Kaffeplantagen, i den ene ejendom.

Her fik parret datten Elna i 1877 (da FGS var 23 år og Petrea 18) og to år senere sønnen Holger, der dog døde få måneder gammel. Det må have været nogle hårde år for FGS, der ikke blot skulle passe sit arbejde som murer, men også i vintrene 1878, 1879 og 1880 deltog i aftenklassen på Teknisk Skole, København.

FGS og Petrea flyttede c. 1880 til Gasværksvej (Gasvej) 10B st. Deres tredje datter Anna blev født i januar 1881; hun døde kun få måneder gammel af bronkitis.

I 1882 flyttede FGS og Petrea til Gl. Kongens Passage 8, hvor Petrea året efter fødte parrets fjerde barn, Ingeborg.⁵ Også hun døde ung – 18 mdr. gammel.

⁵ Lokaltet ukendt. Formodes at være tæt på Istedgade. Ingeborg formentlig navngivet efter Ingeborg Dorthea Winding, gift med general, gehejmeråd Poul Vendelbo Løvenørn til Bregentved. Deres kærlighedshistorie er beskrevet af flere forfattere, bl.a. H.C. Andersen. For Poul Vendelbo Løvenørn og Ingeborg D. Winding, se biografi af generalløjtnant A.P. Tuxen.

Nogle år senere flyttede parret til Istedgade 72 (ved Skydebanen). Her fødte Petra i 1885 sit femte barn, Ingeborg.

Et par år senere (1887?) flyttede parret til Istedgade 83, hvor parret fik yderlige to døtre, Gjertrud (1888) og Gudrun (1891). FGS og Petrea boede i Istedgade 83 indtil parret i 1897 flyttede ind i deres nye store villa i Valby.

FOR EGEN REGNING

I 1881 blev FGS som 27-årig murermester. Ifølge *Stamtavlen*⁶, ”opførte [FGS] 1884 og 85 for egen regning 6 store ejendomme i Istedgade og har siden levet som husejer uden at befatte sig med professionen.”

Det største mysterium i FGS’ liv er, hvordan han som mindrebemidlet 30/31-årig kunne opføre 6 store ejendomme *for egen regning*. Var en velynder på spil? Måske FGS’ svigerfar murer Christian Meyer? Det er dog lidet sandsynligt: I 1885 var svigerfaren død og svigermoren ernærede sig som tjenende. Formentlig dækker ’for egen regning’ over, at FGS optog lån, og således var i stand til af opføre de seks store ejendomme ’for egen regning’.

Stamtavlen nævner, at FGS efter opførelsen af de 6 ejendomme i 1884-1885, har ”levet som husejer uden at befatte sig med professionen, gennem en årrække medlem af repræsentantskabet for Københavns Kreditforening. Medstifter og i 25 år bestyrelsesmedlem af den centrale forening af Grundejere for Kjøbenhavn og Forstæder til dens opløsning i feb. 1913, medlem af bestyrelsen (1911-1913 kasserer) for Kjøbenhavns Grundejerforening, 1912 delegeret for grundejerne i Kjøbenhavn ved Internationalen Hausbesitzerkongress i Berlin.”

⁶ *Stamtavlen*. I starten af publikationen er et stort billede af FGS Vinding, der døde i 1919 (i *Stamtavlen* staves efternavnet konsekvent med V til trods for, at de fleste medlemmer af ætten benyttede W). Man må antage, at publikationen blev finansieret af FGS’ enke Petrea, og at studiet blev søsat mens FGS endnu var i live. Den ukendte forfatter har givetvis benyttet sig af Lengnicks studier af Winding slægten.

Coldingsminde, Søndermarksvej 11, opført 1897 af FGS

I 1897 flyttede FGS og Petrea ind i deres nye store villa i Valby, Coldings Minde, som FGS havde lavet bygge. Svigermoren Mariane flyttede også ind.⁷

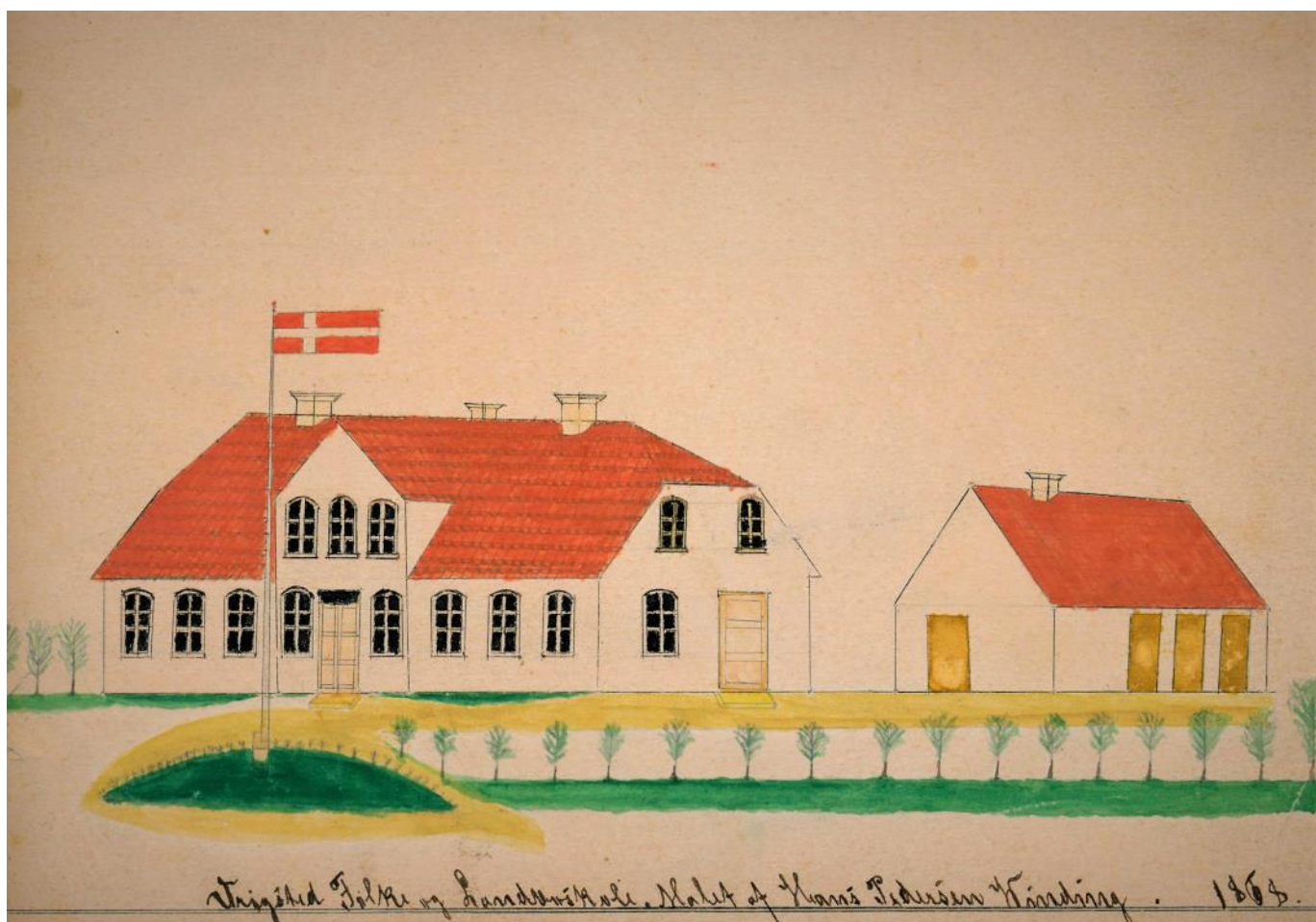
SVIGERMODEREN MARIANE MEYER

Ifølge FT-1885 boede 'Madam Mariane Meyer' på Frederiksberg Allé 19. Hun boede i et hushold, der var ledet af en 83-årig enke Boring og dennes 42-årige ugifte datter, der bestyrede sin mors hus. Der var to tjenende; 52-årige enke Mariane og 20-årige jomfru Hansen. Endelig var der en 24-årig logerende herre.

Oplysningerne om Mariane er interessante. Hun er opført som 'tjenende', der ernærede sig ved husgerning. Medlem af Folkekirken. Født i Skyum ved Thisted, ifølge *Stamtavlen* som Mariane Madsen Dybdahl.⁸ Tog fast ophold på Frederiksberg som 25-årig.

⁷ Mariane Meyer er nævnt som del af husholdet i FT-1901.

⁸ Hendes barnebarn, Elna Winding, blev gift med Valdemar Skyum. Uvist, om familien stammer fra Marianes fødeby.

Vrigsted Folke- og Landboskole, oprettet 1866, tegning udført af FGS' ældre bror Hans Pedersen Winding, 1868

RIGMANDEN FGS: VRIGSTED HØJSKOLES VELYNDER

Som ovenfor nævnt, tilbragte FGS i 1873 og 1874 i to vinterhalvår som elev på Vrigsted Folkehøjskole, hvor hans ældre bror Hans havde været nogle år tidligere.⁹ FGS stiftede 7. november 1916 'Murermeister F.G.S. Windings Højskolelegat' med 20.000 kr. til fordel for unge mænds ophold på Vrigsted Folkehøjskole."

I en lille pamflet beskriver Kristen Lange kort FGS' forhold til Vrigsted Højskole. Da man 7. november 1916 skulle fejre 50-årsdagen for skolen oprettelse, "ringede telefonen, og der blev

⁹ Vrigsted Højskole blev oprettet i 1866 af Lorens Maltesen, der var forstander 1866-1902. Kristian Lange var forstander fra 1916. I 1919 blev højskolen nedlagt og solgt. Se NN, *Barrit og Vrigsted Sognes Skoler*, Barrit-Vrigsted Lokalarkiv Årsskrift 2014.

meddelt fra Horsens, at Winding sammen med overretssagfører Mikkelsen var undervejs i bil og snart ville indtræffe... Lidt efter tøffede bilen op for døren, og de to herrer ville gerne straks tale med både [forstander] Maltesen og med mig. Da Malthesen kom til stede, meddelte Winding så, at han havde oprettet et legat på 20.000 kr. for Vrigsted Højskole... Gamle Maltesen blev så overvældet af bevægelse, at han måtte sætte sig på en stol, munden bævede, og tårerne løb ned ad de furede kinder...

Winding blev til festen og i nogle dage for at opfriske gamle minder fra sin barndomstid i Vrigsted, og de følgende år kom han til elevmødet for at tale og for at hilse på gamle kendinge, ligesom han hjalp elevforeningen med at udgive dens årsskrift. Det bedrøvede ham, at Vrigsted Højskole måtte nedlægges... Han mente, at højskolen var en af de ting, man måtte bevare og se mildt til... Han glemte ikke hjemstavnen... og hans hjerte blev ikke koldt, fordi han blev den rige mand; han var vistnok en alvorlig kristen, og hans penge havde mange steder ærinde for at gøre vel.”

UDENLANDSREJSERNE¹⁰

Ifølge *Stamtavlen* foretog FGS rejser til Sverige, Norge, Rusland (Petersborg, Moskva), Tyskland, Holland, Belgien, Frankrig (inkl. Korsika), Italien, England, Portugal, Balkan, Tyrkiet, Grækenland, Madeira og Schweiz, hvor han opholdte sig 4 ½ år, den meste tid i højælperne.

FGSs udenlandsrejser formodes at have været for helbredsmæssige årsager (Schweitz), forretning (Berlin) – og andre måske turistmæssige (Italien, Grækenland?). Naboen provst Ussing, hvis søn blev gift med FGS' yngste datter (se nedenfor), kom fra en kendt familie hvoraf flere havde foretaget rejser til Italien og Grækenland. Ligeledes var kvarterets mest kendte person, brygger Carl Jacobsen, patron for sognets kirke, Jesuskirken, som bekendt meget optaget af antikken. Var rejserne udtryk for ægte interesse for antikken – eller et forsøg på at blive accepteret i den 'finere' selskab?

¹⁰ Som nævnt i note 1 har jeg desværre ikke haft adgang til optegnelser og fotografier fra disse spændende rejser og ophold.

Murermeister F.G.S. Winding, 1854-1919; dato ukendt.

Det er interessant at bemærke, at FGS rejste til Balkan umiddelbart efter udbruddet af Første Verdenskrig. Formålet med rejsen kunne have været forretningsmæssig: ønskede FGS at tilbyde varer fra Danmark til de krigsførende nationer? Det bliver et gæt!

FGS' LIV OG VÆSEN BESKREVET AF NEVØREN MICHAEL WINDING

Michael Winding, 1883-1948, FGS' brorsøn, startede senest 1930 en dagbog over sit liv. Dagbogsnotaterne har været den primær kilde to artikler om ham.¹¹

1894 (Aarhus)

”Onkel Frederik og Tante Petrea besøger os.”

1896 (Aarhus)

”Onkel Frederik i København sendte altid til julen gaver til os søskende.”

1897 (flytter til København)

”Onkel Frederik som var murermester ejede mange store ejendomme her i København. Fader blev bestyrer af disse. Vi fik den bedste lejlighed i hans ejendomme nemlig Valdemarsgade 34.

Onkel Frederik var en høj, slank mand, nogle år yngre end fader. Han var et godt varmtførende menneske. Han havde fire døtre – en dreng og to piger var døde ganske små. Tante Petrea var høj.

Onkel Frederik havde ladet opføre sig en prægtig villa på Søndermarksvej 11 i Valby. Villaen kaldte han Koldingsminde (efter vore forfædre). Der var en meget stor have på 5000 m^2 [1.970 m²]. Villaen blev monteret med flotte møbler, så vi børn var en del generte, når vi kom herud.

Jeg blev [som 14-årig] ofte sendt ud til onkel. Kom undertiden med i skoven, særlig til Holte, hvor onkel havde flere grunde. Vi spiste på hotellet. Andre gange kom jeg med i teatret. Et pænt træk af onkel.”

¹¹ M. Vinding, 2021, *Peter Michael Winding, En ung dansker i Argentina 1902-1908*, og M. Vinding 2021, *Kaffeplantagen*, begge Slægtsforskernes Bibliotek.

FGS' nevø, Peter Michael Winding, 1935 (52 år)

1899 (København)

”Jeg meddelte fader at jeg ikke mere havde lyst til at læse, han blev ked deraf, fortalte dette til onkel, som også tog mig det ilde op, idet det var hans tanke og for hans regning at jeg studerede.”

1900 (København)

”Onkel Frederik [46 år] bliver meget syg og rejser til Davos.¹²”

1901 (København)

¹² Davos blev kendt som et kursted for tuberkulose patienter. FGS formodes således at have lidt af tuberkulose.

[The German doctor who created Davos | Swiss History \(houseofswitzerland.org\)](https://houseofswitzerland.org)

”Min kære tante Anna [fars søster] afgår ved døden 41 år gl. Der blev købt familiegravsted på Vestre Kirkegård.¹³ Der blev tante stedt til hvile.”

1901 (København)

MW rejser til Argentina 26. december.

1905 (København)

MW besøgte Danmark efteråret 1905 – foråret 1906.

”[Min søster] Elna hentede jeg nede på Boserup Sanatorium,¹⁴ ligesom jeg også var ude i Valby for at hilse på onkel og børnene.”

1908 (Argentina)

”Jeg modtager den sørgelige meddelelse fra hjemmet at min kære søster Elna var afgået ved døden 23 år gammel. Humøret var langt nede.”

1908 (Tilbage i Danmark)

”Min onkel Frederik tilrådede mig heller begynde selv en forretning end at løbe og springe for andre.

Min kære kusine Gjertrud [FGSs datter] afgår ved døden 20 år gammel.

Onkel rejste til Schweitz.”

1912 (København)

”Rederkops og jeg lejede butikken Istedgade 97 af onkel... Den første søndag efter starten var jeg hos onkel i Valby, jeg mærkede misundelsens lune fra alle derude undtagen onkel selv – herregud jeg skulle dog betale husleje som enhver anden, så meget vidste enhver, hos onkel kom man sandelig ikke til at bo gratis.”

1913

”Min nabo i Istedgade *Pariser* engros lageret standser – onkel ønsker at jeg begynder modehandel der. Jeg accepterer, køber varer ind, åbner forretningen på ny.

Atter viser sig misundelsens vederstyggelighed fra Valby. Onkel beklager sig til fader, at han ikke kan have fred derhjemme i sit eget hus – godt gjort.

¹³ Købet formodes finansieret af FGS. For familiegravstedet, se nedenfor.

¹⁴ Boserup Sanatorium blev opført 1901 af Københavns Kommune. I starten var sanatoriet kun for velhavende borgere da man selv skulle betale for opholdet. Det formodes, at FGS betalte for sin nieces ophold, da hendes far (FGS' bror) ikke havde midlerne hertil. [Fra sanatorium til Skolerne i Boserup \(roskilde-friskole.dk\)](http://roskilde-friskole.dk).

Fordelen havde onkel det vidste han også, han fik sin butik lejet ud, men det kunne kvindernes og svigersønners kyllingehjerner ikke fatte. Hvilke stakler.¹⁵”

1914

”Grundet på tordenluften over Valby foreslog jeg onkel at sælge modeforretningen. Færch køber modeforretningen, glad blev jeg.

Verdenskrigen udbryder [28. juli]

Onkel Frederik rejste til Balkan.¹⁶”

1915

[januar: MWs far dør. Onkel nævnes ikke – var han udenlandsk (Balkan)?]

”[Min bror] Christian overtager hvervet som moders adjutant med ejendommene. Jeg skrev huslejekvitteringerne om søndagen.

Slangen¹⁷ indfinder sig, hvorfor ikke? Frøken Jørgensen bliver sat til at skrive disse, trods dette at jeg selvfølgelig intet forlangte derfor...”

”Min kusine Elna afgik ved døde [2. februar].”

MWs mors død 29 marts – onkel og hans familie nævnes ikke.

MW bryllup 25 april – onkel og hans familie nævnes ikke.

1919

”Min kusine Gudrun [se nedenfor] afgik ved døden.”

”[4. november] blev min kære onkel Frederik syg.

[6. november] samme eftermiddag afgik min kære gode onkel ved døden.¹⁸

[6. november: Min bror Vilhelm, der samme dag var ankommet fra England efter 11 års fravær] vilde gerne have hilst på sin onkel, medens der endnu var tid, tante [Petrea] tillod det ikke. [Ved 19.30-tiden drog MW og hans søskende til Valby]. Det havde været rarere for os, om vi havde måttet komme nogle timer før, så vi kunne have sagt vor kære onkel det sidste oprigtige farvel.

¹⁵ Dagbogen siger 1913. Gudrun Winding blev dog først gift med Louis Ussing 9. januar 1914.

¹⁶ For spekulationer om rejsens formål, se ovenfor.

¹⁷ Formentlig FGS' hustru, Petrea.

¹⁸ Det fremgår ikke hvad onkel Frederik døde af. Men i perioden 1918-1920 hærgede den spanske syge, der slog 16.000-18.000 danskere ihjel. MW skriver om andre slægtninge af de led af den spanske syge – intet herom fsva. FGS.

Min kære onkel blev begravet 10. november fra Jesuskirken. Derefter kørte vi til V. Kirkegård. Præsten fra Valby talte i kirken og ved graven. Onkel kom ned i familiegravstedet.”

1921

Min kære kusine Ingeborg blev syg. Kom på hospitalet. Efter kort tids forløb afgik hun ved døden og blev begravet på sin fødselsdag 31. mai. Ingeborg og jeg havde altid været gode venner lige fra børn. Jeg mistede således min sidste kusine.”

1935

”Tante Petrea Valby afgik ved døden 30 juli.¹⁹”

”Jeg køber ejendommen Istedgade 97, overtager den 1. oktober.²⁰”

1936 December

”Tante Petreas bo sluttet.”

BØRN:

Elna Marie Elisabeth Kirstine Vinding, 1877-1915, gift med prokurist Valdemar Skyum.

Holger Frederik Christian Gjenter Vinding, 1879-1879.

Anna Paula Vilhelmine Winding, 1881-1881.

Ingeborg Vinding, 1883-1884.

Ingeborg Vinding, f. 1885, død ugift 1921.

Gjertrud Winding, f. 1888, død ugift 1908.

Gudrun Winding, f. 1891, død 1919, gift 1914 med ingeniør Louis Werner Ussing.

Elna Marie Elisabeth Kirstine Winding, 1877-1915, gift Skyum

Stamtavlen har overraskende få oplysninger om Elna, gift med prokurist Valdemar Skyum.²¹ Intet om hvornår parret blev gift. Intet om børn.²²

¹⁹ MW skriver i sin dagbog ”kære onkel”, ”kære kusine Ingeborg” etc. Det gælder ikke Tante Petrea!

²⁰ Ejendommen Istedgade 97, bygget af FGS, blev således solgt kort efter Petrea var død.

²¹ Andre kilder, bl.a. kirkebogen for Vanløse Sogn 1915, omtaler Valdemar som bogholder.

²² *Stamtavlen* blev udgivet i 1926 og forfatteren havde givetvis adgang til FGS’ enke Petrea (se note 1 og 6). Det kunne have været et forsøg fra Petrea Winding side efter Elnas død i 1915, at slå hånden af Elnas mand (og hendes søn). Det er rene spekulationer da jeg har ikke bevis herfor: Elna og de to børn, der døde før hende, er begravet i familiegravstedet.

Elna og Valdemar Skyum formodes at være blevet gift c. 1900-1907. Parret fik tre (kendte) børn: en ikke navngivet pige, der døde spæd i 1908; en søn, Mogens Frederik Winding Skyum, f. 1911 i København (se nedenfor); og en søn Thorkild Winding Skyum, der døde som spæd i 1914. Elna døde i 1915 af tuberkulose. På det tidspunkt boede hun og Valdemar Skyum (og formentlig sønnen Mogens) i Vanløse.²³

Sønnen Mogens Skyum, 1911-1966, var kunstmaler, malede primært portrætter og landskaber. Udstillede flere steder, bl.a. Charlottenborgs Forårsudstilling fra 1930. Mogens døde i 1966 i en alder af 55 år. Hans urne blev nedsat i fællesgraven på Bispebjerg.²⁴

Gudrun Winding, 1891-1919, gift Ussing

Gift 1914 i København med ingeniør Louis Werner Ussing. Én datter Birgit Gudrun Ussing, f. 1915, adopteret ved kgl. bevilling af sin mormor, enkefru Petrea Vinding. Ifølge en kilde betalte Petrea sin svigersøn 30.000 kr. – en formue på den tid - for at adoptere sit barnebarn. Fandt sted mellem 1919 og 1926. Birgit Gudrun skiftede ikke efternavn i forbindelse med adoptionen. Det formodes, at den kun 19-årige Birgit Gudrun Ussing var enearving efter sin mormor – der legalt var hendes adoptivmor.

ARVEN

Murermester Vinding var en holden mand. Han ejede i perioder bl.a. Sundevedsgade 1 (Vesterbrogade 113), Istedgade 97, 99 og 134, Oehlenschlägergade 53 og 56, Aaboulevarden 62, 66 og 68, og villaen Coldings Minde, Søndermarksvej 11, Valby, som han opførte i 1896/97. Desuden grunde i Holte. Han efterlod efter sigende 6.000 kr. til hver af sine 5 nevøer og niecer - alle børn af Frederiks bror Hans. Frederik oprettede også et legat på 20,000 kr. for Vrigsted Højskole. Ikke så snart var Petrea i 1935 lagt i graven før dele af boet blev solgt. FGS' nevø, grosserer Michael Winding (MW) købte ejendommen

²³ Bogholder Allé 48 st., Vanløse Sogns kirkebog 1915. FT-1911 indikerer, at der er tre beboere på Bogholder Allé 48, men angiver – overraskende – ingen navne eller andre detaljer. Ifølge FT-1916 boede Skyum ikke længere på Bogholder Allé.

²⁴ Vera Rasmussen, 'Mogens Skyum',

(<http://www.kulturarv.dk/kid/VisWeilbach.do?kunstnerId=10590&wsektion=alle>)

Istedgade 97, hvor hans forretning Kaffeplantagen lå.²⁵ MW nævner herefter ikke Valby-slægtningene med ét ord: kusinerne var alle døde, men der var stadig to næstsøskendebørn: Mogens Skyum og Birgit Gudrun Ussing.

BØRNEBØRNENE

Petrea blev bisat 3. august 1935. Blot to måneder senere giftede det rige 'enebarn' Birgit Gudrun sig i Valby med Eigil Andreas Hjorth.²⁶ Lykken varede kort og parret blev skilt få år senere (1939) uden afkom. Blot få måneder senere (16. juni 1939) giftede Birgit sig med Erik Bernhard Haase. Birgit og Erik, forældre til Benedikte Haase, f. 1940, gift Thomsen, og Niels Axel Bernhard Haase, f. 1941.

F.G.S. Windings familiegravsted på Vester Kirkegård, 2020. Sløjfet 2021

²⁵ Overtagelsen var 1. oktober 1935. Petrea døde 30. juli, så handlen må have fundet sted kort tid efter Petreas død. MW oplyser ikke købsprisen.

²⁶ I sin dagbog nævner MW ikke brylluppet. Da Birgit Gudrun ikke fik børn med Eigil var hasten ikke grundet graviditet, men kunne snarere – gætter man – have været en stormende forelskelse som Petrea havde været imod. Det er som sagt kun et gæt.

FAMILIEGRAVSTEDET

Frederik G.S. Windings familiegravsted på Vester Kirkegård (Afd. G, række 6, nr. 8) rummer 13 personer (nævnt efter deres familierelation til Frederik): Ane Winding, 1860-1901(søster); Elna Marie Winding, 1885-1908 (brors datter); pige Skyum, 1908?-1908 (datters datter); Gertrud Winding, 1888-1908 (datter); Marianne Meyer, død 1912 (hustrus mor); Thorkild Winding Skyum, død 1914 (datters søn); Hans Pedersen Winding, 1847-1915 (bror); Elna Marie Elisabeth Skyum, 1877-1915 (datter); Caroline Mathilde Winding, 1846-1915 (broders hustru); Gudrun Ussing, 1891-1919 (datter); Frederik G.S. Winding, 1854-1919; Ingeborg Winding, 1885-1921 (datter); Petrea Johanne Meyer Winding, 1859-1935 (hustru).

Gravstedet blev sløjfet i 2021. Dermed forsvandt det sidste minde om FGS. Ejendommene i Istedgade som FGS lod opføre, Coldings Minde i Valby, står stadig – men historien om Frederik G.S. Winding, der kom til København som fattigdreng og døde i Valby som rigmand, har i årtier været glemt. Indtil nu!